

● VÝSTAVY:

- **STÁLÁ ARCHEOLOGICKÁ, PŘÍRODOVĚDNÁ A NÁRODOPISNÁ EXPOZICE**
- **PŘÍBĚH MĚSTA ČESKÝCH BUDĚJOVIC**
- **MINCOVÁNÍ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**
- **MĚSTSKÝ ZNAK**
- **26. 4. 2024 - 15. 9. 2024**
LVÍ SILOU, VZLETEM SOKOLÍM
- **8. 5. 2024 - 5. 1. 2024**
KELTOVÉ NA JIHU BOIOHAEMA
- **24. 5. 2024 - 24. 11. 2024**
„DRUHÝ“ ŽIVOT JANA ŽIŽKY
- **14. 9. 2024 - 22. 9. 2024**
MASOŽRAVKY NA TERASE

● EXPONÁT MĚSÍCE:

- **ZAJÍMAVOSTI Z MUZEJNÍCH SBÍREK**
vitrína v přízemí vedle recepcce

● EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO ŠKOLY:

Objednávky: : 391 001 528, 727 822 573
<http://www.muzeumcb.cz/vzdelavani/pro-skoly/objednavkovy-formular/>

Edukační programy ke krátkodobým výstavám:

- **SOKOL NA JIHU ČECH V LETECH 1869 - 2024** 26. 4. 2024 - 15. 9. 2024
- **KELTOVÉ NA JIHU BOIOHAEMA** 8. 5. 2024 - 5. 1. 2025
- **MASOŽRAVKY NA TERASE** 14. 9. 2024 - 22. 9. 2024

Edukační programy ke stálé expozici muzea:

- **PŘÍRODOVĚDA, GEOLOGIE, ARCHEOLOGIE, NÁRODOPIS**
- **MĚSTO ČESKÉ BUDĚJOVICE V PROMĚNÁCH ČASU**

Edukační vycházky městem: 1. 5. - 30. 9.

- **PO STOPÁCH KONĚSPŘEŽKY**
- **POJĎ VEN S HOLUBEM EMILEM**

Edukační programy na pobočkách Jihočeského muzea: 1. 4. - 30. 10.

- **ARCHEOSKANZEN TROCNOV** Život ve středověku na přelomu 14. a 15. století
Zemědělství a strava na přelomu 14. a 15. století
Čas války ve středověku na přelomu 14. a 15. století
Řemesla a technologie na přelomu 14. a 15. století
Náboženství a svátky na přelomu 14. a 15. století

Interaktivní výukové programy pro školy:

- **ARCHEOLOGICKÉ MUZEJNÍ KUFŘÍKY**

Život v době kamenné - lovci a sběrači
Život v době kamenné - první zemědělci
Život v době bronzové - využití prvních kovů
Život v době železné - rozvoj řemesel
Život v době římské - neklidné sousedství

Život v době stěhování národů - Slované na našem území
Život v době románské - Čechy v době knížecí
Život v době lucemburské - střední Evropa předhusitská
První světová válka 1914-1918
První léta první republiky 1918-1920

**EXPONÁT MĚSÍCE ZÁŘÍ
KOVÁŘ, KOLODĚJ & SPOL.**

Kovář a koloděj - jak je rozlišit? To je častá otázka houbařů. Dnes však už víme, že existují ještě další, teprve nedávno pro vědu objevené druhy

z příbuzenstva obou těchto hřibů. A některé z nich rostou v jižních Čechách.

Prezentovány budou nejen fotografie a vysvětlující texty, ale také lyofilizované plodnice.

Správná řešení: Starší doba kamenná: paleolit; **Mladší doba kamenná:** 1 hmčřif, 2 zemědělec, 3 pšenice, 4 ječmen, 5 pes, 6 ovce, 7 srp, 8 kráva; **Doba bronzová:** depoty; **Doba železná:** 2; **Doba románská:** Sloužil k vyčesávání vší, česání vlasů a vousů.; **První světová válka:** bajonet; **První léta první republiky:** V kufříku najdete fiskoviny, předměty denní potřeby i další doklady každodennosti.

Dětský měsíčník od skřítků Muzejníčků z Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Milé děti,

zase po roce je tady září a škola nám opět začíná. Proto jsme tento měsíc zasvětili tématům, o kterých se možná budete ve škole učit. Zkuste splnit všechny naše úkoly pro chytré hlavičky, ať máte ve škole náskok. Třeba vás paní učitelka vezme do muzea podívat se na jeden z našich muzejních kufříků a vy budete znát všechny odpovědi. No, nebyla by to paráda? Tak hurá do toho!

Muzejní kufříky

Edukační oddělení Jihočeského Muzea v Českých Budějovicích nabízí i interaktivní vzdělávací programy, a to Muzejní kufříky. Běžně si historické předměty můžete prohlédnout formou nějakého obrázku nebo za sklem ve vitrině. Naše muzejní kufříky obsahují přesné repliky vybraných předmětů. Žáci si je mohou osahat a vyzkoušet. Edukační program, který se váže k muzejním kufříkům, trvá 60-90 minut. Každý program začíná teoretickou částí, která po domluvě může být výkladová nebo opakovací. Poté, co společně projdeme vstupní informace, otevřeme muzejní kufřík a žáci si prohlížejí a osahávají předměty, které jsou v něm uloženy. V každém kufříku máme navíc i ukázky oblečení, takže se dokonce mohou obléct jako člověk z daného období. Na závěr společně vyplňujeme pracovní listy, aby si žáci informace ještě jednou zopakovali a dostatečně vštípili. Nabízíme deset do jisté míry navazujících edukačních programů. Jejich výčet a další informace najdete na zadní stránce Muzejníčku.

Pro více informací o edukačních programech se podívejte na webovou stránku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích.

<https://www.muzeumcb.cz/vzdelavani/aktualni-nabidka/>

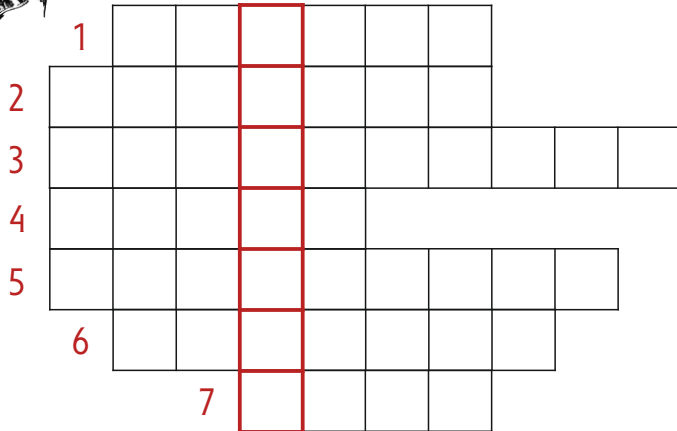
www.muzeumcb.cz

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

První světová válka

1. světová válka, známá také jako Velká válka, je konflikt, který zasáhl Evropu, Asii, Afriku a světové oceány v letech 1914-1918. My dnes žijeme v míru, jsme obklopeni blahobytem, a tak si vůbec nedovedeme představit, co znamenalo ve válce žít. Bylo běžné, že táta rodiny musel odejít bojovat a děti s mámou se musely postarat o živobytí. Ženy a děti musely těžce pracovat v továrnách místo mužů, kteří umírali na frontách. Leckdy měly hlad, bídu a strach o holý život. **Vyluštěním křížovky přijdeš na název zbraně používané nejen v této válce.**

Kniha: V. Křížová a. Křížová 2. Křížová 3. Křížová 4. Křížová 5. Křížová 6. Křížová 7. Křížová

- 1 země, které Rakousko-Uhersko vyhlásilo odvetnou válku 27. 7. 1914
- 2 fronta, kde se střetla vojska Německé říše a vojska Francie, Belgie, Velké Británie a USA
- 3 označení spojení Francie, Ruska a Velké Británie
- 4 liniová vojenská obranná stavba určená ke skrytí
- 5 označení celosvětové chřipkové epidemie, která se v roce 1918 rozšířila po Evropě
- 6 čin, po kterém Rakousko-Uhersko vyhlásilo odvetnou válku
- 7 obrněné bojové vozidlo

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Mladší doba kamenná

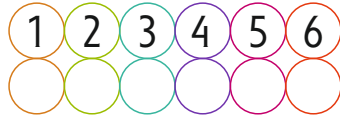
Lidé v mladší době kamenné začali žít usedle a obdělávat půdu. Naučili se pěstovat obilí, chovat zvířata a stavět pevné domy. Z hlíny si začali vyrábět nádoby na jídlo a vodu. V této době vznikaly také první vesnice, což položilo základy pro budoucí rozvoj civilizace tak, jak ji známe dnes. **Zkus uhodnout hádanky zaměřené na život člověka v mladší době kamenné.**

1. Jsem člověk, který vytváří nádoby z hlíny, aby v nich uchovával vodu a jídlo. Kdo jsem?
2. Pracuji na poli, pěstuji plodiny a chovám zvířata, abych uživil svou rodinu a vesnici. Kdo jsem?
3. Jsem malá a zlatá, lidé mě pěstují na polích a z mých zrn melou mouku. Kdo jsem?
4. Jsem zrno, které lidé používají k výrobě piva a jako potravu pro zvířata. Kdo jsem?
5. Jsem věrný přítel člověka, pomáhám s lovem a hlídáním stád. Kdo jsem?
6. Jsem malá a chlupatá, dávám lidem vlnu a mléko, často se pasu na loukách. Kdo jsem?
7. Jsem nástroj s ostrou čepelí, lidé mě používají ke sklizni obilí. Co jsem?
8. Jsem velké, rohaté zvíře, dávám lidem mléko a maso, a pomáhám jim na poli. Kdo jsem?

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

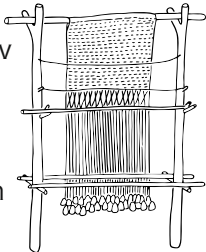
Doba bronzová - využití prvních kovů

V době bronzové lidé často schovávali poklady do země. Tyto poklady obsahovaly různé předměty z bronzu, jako jsou nástroje, zbraně a šperky. Lidé mohli své cennosti schovávat z různých důvodů, například jako oběť bohům nebo úkryt před nepřáteli. **Urči správnou odpověď u otázek, doplň zvolené písmeno do tajenky a zjisti tak, jak se těmto pokladům říká.**

1 Který nástroj slouží k výrobě látek?

- D tkalcovský stav
- T žernov
- F hrnčířský kruh

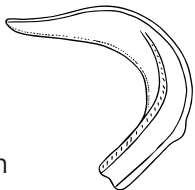
2 Jaká slitina vznikne z mědi a cínu?

- A železo
- I zlato
- E bronz

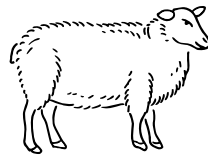
3 Jaký nástroj se používal ke sklizení obilí?

- R kladivo
- P srp
- S pěstní klín

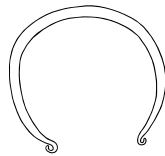
4 Který textilní materiál se hojně využíval?

- A bavlna
- O vlna
- E hedvábí

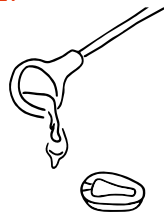
5 Jak se jmenovalo tehdejší platidlo?

- V duhovka
- B groš
- T hřivna

6 Jak se jmenuje forma na bronz?

- Y kadlub
- A pazourek
- U venuše

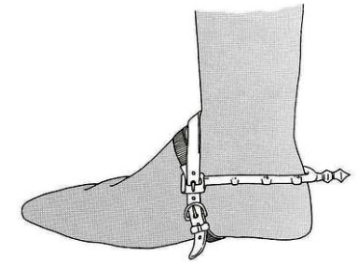
ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Doba lucemburská - střední Evropa předhusitská

Přibližuje dobu vlády Václava IV. Předměty z kufříku odráží materiální kulturu prostředí nižšího šlechtice přelomu 14. a 15. století.

Ostruhy neboli šporny jsou kovové svorky. Skládají se ze dvou ramen a krčku s hrotem (trnu). Pomocí ostruh lze důrazněji a přesněji pobídnout koně. Ve středověku se staly také symbolem rytířů. Nosily se na patách připevněny k botám. Mohly být různě zdobené, aby ukázaly bohatství šlechtice.

Zkus zakreslit do obrázku rytíři ostruhy.

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Doba románská - Čechy v době knížecí

Přibližuje dobu vlády knížat v Čechách. Předměty z kufříku ukazují materiální kulturu prostředí z 10. století až do poloviny 13. století.

Úprava hlavy mužů

Vlasy

krátký „pážecí účes“, mírně zvlněné nebo kudrnaté vlasy

Církevní hodnostáři

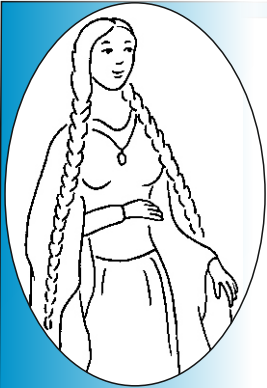
„tonzura“ - kruhový účes

Vousy

vyholení hlavy na temeni

Bradky

znak vysokých hodnostářů
zastřížené do špičky, do oblouku

Úprava hlavy žen

Mladé dívky

vlasy většinou svázané do copů
ovázané stuhami

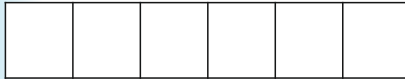
Vdané ženy

musely dlouhé vlasy a copy zakrývat
šátky a závoji

Zámožnější ženy

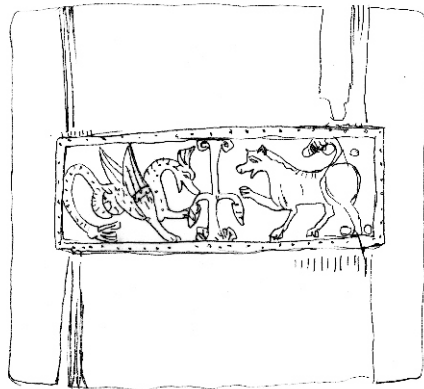
copy stáčely okolo uší, používaly
také copánkové přičesky

Dokresli tento

a napiš, k čemu sloužil.

Sloužil k...

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Doba železná

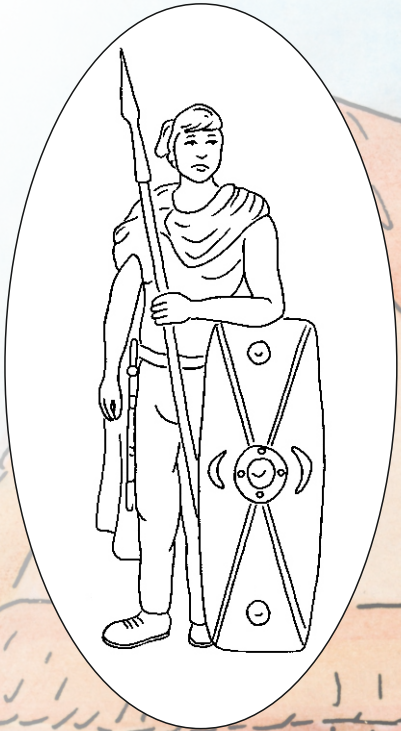
Základním oděvem žen z doby železné bylo dlouhé lehké roucho bez rukávů, sepnuté na ramenech sponami. Nosily různé šperky, oblíbené byly zejména náhrdelníky, náramky, prsteny a náušnice. Opasky sloužily nejen k upevnění oděvu, ale také k nošení drobných předmětů, jako byly měšce nebo nože. Keltské ženy si vlasy často splétaly do složitých copů nebo je volně nechávaly splývat. **Pomůžeš válečníkovi najít ženu z jeho období? Nezapomeň si dvojici vybarvit.**

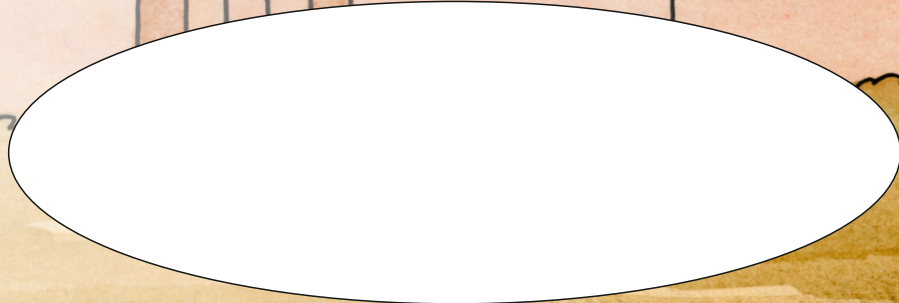
ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Doba římská - neklidné sousedství

Po odchodu Keltů se na našem území usadily germánské kmeny. Přinesly s sebou své zvyky a také zvláštní písmo, které se jmenuje futhark prostý. Toto písmo má 24 znaků a Germáni ho používali nejen k psaní, ale také při náboženských a magických obřadech. Runy, jak se tyto znaky nazývají, vyřezávali do kamene, dřeva nebo kovu. Sloužily k označování věcí, psaní nápisů a věštění budoucnosti. Na jihu Germáni sousedili s mocnou Římskou říší. Mnoho let spolu válčili. Vítězní Germáni později obsadili některá římská území. **Prohlédni si runy a zkus napsat své jméno futharkem.**

ƒ	F	ǀ	İ
Ɔ	U	Ɔ	P
Ƨ	TH	Ƨ	Z
Ʀ	A	⚡	S
ƚ	R	↑	T
Ǝ	K	Ɔ	B
Ɔ	G	Ɔ	E
Ƨ	W	Ɔ	M
Ɔ	H	↑	L
Ƨ	N	◇	NG
ǀ	I	⚡	O
Ɔ	J	Ɔ	D

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Konstantin a Metoděj

Konstantin (Cyril) a Metoděj byli bratři z řeckého města Soluň, kteří přišli na Velkou Moravu v roce 863, aby šířili křesťanství mezi Slovany. Vytvořili písmo zvané hlaholice, které umožnilo překlad liturgických textů do staroslovanského jazyka. Jejich misie měla zásadní vliv na kulturní a náboženský rozvoj Slovanů. **S pomocí překladu hlaholice na této straně si vyzkoušej, jak se tyto věrosvěsti ve své době podepisovali.**

K O N S T A N T I N

M E T O D Ě J

